

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O
ORGANIZIRANOSTI I
STANJU LOVSTVA I RIBOLOVA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za poljoprivredu i
ruralni razvoj Osječko-baranjske županije*

Osijek, rujna 2012.

**INFORMACIJA O
ORGANIZIRANOSTI I STANJU
LOVSTVA I RIBOLOVA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

1. PROBLEMATIKA I STANJE LOVSTVA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1.1. UVOD

U Republici Hrvatskoj su Zakonom o lovstvu ("Narodne novine" broj 140/05. i 75/09.) razvrstana lovišta na dvije vrste lovišta:

- vlastita lovišta (ustanovljena na vlastitom zemljištu) i
- zajednička lovišta (ustanovljena na ostalom zemljištu).

Gospodarenje lovištima temelji se na donesenim lovnogospodarskim osnovama koje se donose nakon ustanovljenja lovišta. Lovnogospodarska osnova utvrđuje gospodarenje lovištem u razdoblju od deset godina, odnosno od 01. travnja tekuće godine do 31. ožujka desete godine, a u skladu s mogućnostima biotopa te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja. Za zajedničko lovište lovnogospodarsku osnovu donosi i odobrava nadležno Ministarstvo što je propisano člankom 43. stavak 3. Zakona o lovstvu.

Što se tiče rada Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije u protekloj godini, dakle od održavanja Skupštine pa do danas bilo je cijeli niz aktivnosti koje su se odvijale putem Izvršnog odbora i njegovih Povjerenstava te putem sjednica Lovnih ureda. U ovaj Savez učlanjeno je 115 članica s 3 144 lovca, od čega je 68 pripravnika.

Na području Osječko-baranjske županije broj lovaca učlanjenih u lovačke udruge po lovnim uredima je:

Tablica 1. Struktura lovačkih društava (izvor: Lovački savez Osječko-baranjske županije)

Rbr.	Lovni ured	Broj društva	Broj lovaca	Napomena
1.	Beli Manastir	22	639	21 lovozakupnik
2.	Donji Miholjac	14	315	6 lovozakupnika
3.	Đakovo	23	721	19 lovozakupnika
4.	Osijek	24	582	18 lovozakupnika
5.	Valpovo	9	265	8 lovozakupnika
6.	Našice	17	554	13 lovozakupnika
UKUPNO		109	3 076	3 144 lovaca 68 pripravnika

1.2. ZAKUP LOVIŠTA

Dana 20. svibnja 2011. godine Župan je potpisao Ugovor o zakupu prava lova u zajedničkom lovištu broj XIV/136 s Lovačkim društvom "Patka" Dalj na period od deset godina. Lovačko društvo "Patka" Dalj je zakupilo zajedničko lovište broj XIV/136 - "Dalj".

U tablici 2. prikazana su lovišta s njihovim površinama, godišnjom lovozakupninom, kao i podaci o lovozakupniku pojedinog lovišta.

Tablica 2. Pregled zakupljenih zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije

Lovište broj	Površina (ha)	Godišnja lovozakupnina (kn)	Lovozaupnik
XIV/101 - "Levanjska Varoš"	2200	4.397,00	LD "Kuna" Levanjska Varoš
XIV/102 - "Lapovci"	984	2.297,00	LD "Vepar" Trnava
XIV/103 - "Trnava"	2480	3.109,00	LD "Vepar" Trnava
XIV/104 - "Selci Đakovački"	2956	6.222,00	LD "Srndać" Selci Đakovački
XIV/105 - "Đakovo"	2845	8.922,00	LD "Jelen" Đakovo
XIV/106 - "Satnica Đakovačka"	1771	3.477,00	LD "Fazan" Đakovačka Satnica
XIV/107 - "Gorjani"	4152	6.201,00	LD "Lisica" Gorjani
XIV/108 - "Potnjani"	1346	3.512,00	LD "Fazan" Potnjani
XIV/109 - "Drenje"	4351	13.488,00	LD "Sokol" Drenje
XIV/110 - "Bračevci"	3217	9.759,00	LD "Jelen" Bračevci
XIV/111 - "Punitovci"	2618	5.591,00	LD "Lisica" Punitovci
XIV/112 - "Tomašanci - Ivanovci"	2480	3.673,00	LD "Garov Dol" Tomašanci, Ivanovci
XIV/113 - "Viškovci"	4300	8.328,00	LD "Jarebica" Viškovci
XIV/114 - "Semeljci"	5559	9.754,00	LD "Zec" Semeljci
XIV/115 - "Kešinci"	2168	5.819,00	LD "Srndać" Kešinci
XIV/116 - "Vrbica"	3972	8.195,00	LD "Orao" Vrbica
XIV/117 - "Budrovci"	2830	9.759,00	LD "Fazan" Budrovci
XIV/118 - "Piškorevci"	2631	6.096,00	LD "Jastreb" Piškorevci
XIV/119 - "Strizivojna"	2233	7.742,00	LD "Fazan" Strizivojna
XIV/120 - "Višnjevac"	1169	2.594,00	LD "Sokol" Višnjevac
XIV/121 - "Josipovac"	1887	3.013,00	LD "Jastreb" Josipovac
XIV/122 - "Čepin"	4062	6.157,00	LD "Čepin" Čepin
XIV/123 - "Čepinski Martinci"	2702	8.184,00	LD "Jastreb" Čepinski Martinci
XIV/124 - "Beketinci"	1414	2.293,00	LD "Zec" Beketinci
XIV/125 - "Vuka"	1959	8.021,00	LD "Kuna" Vuka
XIV/126 - "Vladislavci"	3132	7.674,00	LD "Kobac" Vladislavci
XIV/127 - "Livana"	2832	8.549,00	LD "Prepelica" Osijek
XIV/128 - "Antunovac"	3682	6.162,00	LD "Jarebica" Antunovac
XIV/129 - "Ernestinovo"	2602	14.100,00	LD "Tomin hrast" Osijek
XIV/130 - "Laslovo"	2650	21.660,00	LD "Fazan" Laslovo
XIV/131 - "Silaš"	1385	5.800,00	LD "Orao" Silaš
XIV/132 - "Osijek"	1885	5.341,00	LD "Mursa" Osijek
XIV/133 - "Tenja"	5087	8.970,00	LD Sokol Tenja
XIV/134 - "Sarvaš"	3747	3.220,00	LD "Jelen" Sarvaš
XIV/135 - "Aljmaš"	1050	2.890,00	LD "Vepar" Aljmaš
XIV/136 - "Dalj"	4950	18.400,00	LD "Patka" Dalj
XIV/137 - "Erdut"	2043	9.320,00	LD "Srnjak" Erdut
XIV/138 - "Koška"	7518	21.050,00	LD "Sokol" Koška
XIV/139 - "Podravska Moslavina"	6798	15.242,00	LD "Šljuka" Podravska Moslavina
XIV/140 - "Donji Miholjac"	6073	10.383,00	LD "Vidra" Donji Miholjac

XIV/141 - "Golinci"	4172	8.687,00	LD "Kobac" Golinci
XIV/142 - "Magadenovac"	6084	17.100,00	LD "Sokol" Magadenovac
XIV/143 - "Podgajci Podravski"	4368	7.914,00	LD "Fazan" Podgajci Podravski
XIV/144 - "Belišće"	5939	13.764,00	LD "Vepar" Belišće
XIV/145 - "Zelčin"	5014	14.841,00	LD "Jelen" Zelčin
XIV/146 - "Valpovo"	2778	8.183,00	LD "Šljuka" Valpovo
XIV/147 - "Ladimirevci"	1655	6.328,00	LD "Srnjak" Ladimirevci
XIV/148 - "Bizovac"	2668	7.249,00	LD "Fazan" Bizovac
XIV/149 - "Habjanovci"	3583	7.268,00	LD "Lug" Habjanovci
XIV/150 - "Šag-Nard"	2158	6.474,00	LD "Prepelica" Šag-Nard
XIV/151 - "Petrijevci"	5578	13.546,00	LD "Jastreb" Petrijevci
XIV/152 - "B.P. Selo"	2196	12.750,00	LD "Fazan" B.P. Selo
XIV/153 - "Bolman"	2761	10.000,50	LD "Jelen" Bolman
XIV/154 - "Jagodnjak"	4346	13.670,00	LD "Jelen" Jagodnjak
XIV/155 - "Darda"	5400	29.430,00	LD "Fazan" Darda
XIV/156 - "Bilje"	705	8.450,00	LD "Srnjak" Bilje
XIV/157 - "Lug"	3110	14.850,00	LD "Fazan" Lug
XIV/158 - "Kneževi Vinogradi"	5741	21.530,00	LD "Srndać" K. Vinogradi
XIV/159 - "Zmajevac"	3193	16.700,00	LD "Trčka" Zmajevac
XIV/160 - "Karanac"	2706	4.140,00	LD "Srndać" Karanac
XIV/161 - "Čeminac"	2588	8.200,00	LD "Jarebica" Čeminac
XIV/162 - "Beli Manastir"	2756	9.740,00	LD "Srndać" Beli Manastir
XIV/163 - "Luč"	1889	8.050,00	LD "Vidra" Luč
XIV/164 - "Branjin Vrh"	2228	9.450,00	LD "Sokol" Branjin Vrh
XIV/165 - "Popovac"	2389	12.270,00	LD "Jastreb" Popovac
XIV/166 - "Branjina"	2356	12.600,00	LD "Zec" Branjina
XIV/167 - "Duboševica"	3229	19.460,00	LD "Belje" Duboševica
XIV/168 - "Batina"	1290	4.460,00	LD "Fazan" Batina
XIV/169 - "Topolje"	5011	24.870,00	LD "Sokol" Topolje
XIV/170 - "Grabovac"	2844	4.960,00	LD "Sokol" Grabovac
XIV/172 - "Šaptinovci"	2758	4.147,00	LD "Jazovac" Šaptinovci
XIV/173 - "Feričanci"	2116	3.204,00	LD "Vidra" Beljevina
XIV/174 - "Đurđenovac"	3014	4.937,00	LD "Kuna" Đurđenovac
XIV/175 - "Donja Motičina"	1296	1.881,00	LD "Zec" Donja Motičina
XIV/176 - "Ribnjak"	3269	5.306,00	LD "Galeb" Našice
XIV/177 - "Jelisavac"	1483	2.443,00	LD "Sokol" Jelisavac
XIV/178 - "Vukojevci"	1141	2.088,00	LD "Srndać" Mark. Našički
XIV/179 - "Podgorač"	3538	5.792,00	LD "Vepar 1946" Podgorač
XIV/180 - "Budimci"	4663	6.102,00	LD "Fazan" Budimci
XIV/181 - "Našice"	1320	1.701,00	LD "Jelen" Našice
XIV/182 - "Valenovac"	2366	3.942,00	LD "Jelen" Našice
XIV/183 - "Granice"	1959	3.900,00	LD "Jastreb" Ostrošinci
XIV/184 - "Kopačevo"	1348	8.354,00	LD "Jelen" Kopačevo
XIV/185 - "Vardarac"	1890	8.354,00	LD "Vepar" Vardarac
XIV/186 - "Marijanci"	3027	10.000,00	LD "Jelen" Marijanci
UKUPNO	259 643	744.308,37	

Ukupne površine na kojima se, temeljem članka 9. stavak 2. Zakona o lovstvu, ne ustanovljuju lovišta, a nalaze se unutar opisanih granica lovišta na području Osječko-baranjske županije iznose oko 39 271 ha (ograđeni rasadnici, voćnjaci, vinogradi, pašnjaci, minirane površine i građevinsko zemljište), a po lovnim uredima: Đakovo 5 479 ha, Osijek 13 421 ha, Donji Miholjac 2 400 ha, Valpovo 3 871 ha, Beli Manastir 10 780 ha, Našice 3 500 ha. Površine na kojima se ne ustanovljuje lovište se mijenjaju, jer se deminiranjem miniranih površina povećavaju lovne površine, a nelovne smanjuju.

1.3. STANJE U LOVSTVU

Problematika u zajedničkim lovištima

Problematika miniranosti zajedničkih lovišta je i dalje prisutna s obzirom koje probleme donose obrasle nepristupačne poljoprivredne površine. Kao posljedica toga javlja se povećanje populacije divljači koja se zadržava i razmnožava na tim područjima. Na navedenim područjima lov nije moguć te s tih područja divljač izlazi na proizvodne poljoprivredne površine, tu se hrani i čini velike štete poljoprivrednim kulturama. Radi toga lovačka društva imaju izuzetno velike probleme da bi isplatila štete oštećenima.

Kako je do sada minirano područje bilo problem radi šteta na poljoprivrednim kulturama, u budućnosti se postavlja pitanje što će se događati s brojnim stanjem divljači kada se tereni očiste od mina? Tada će se i brojno stanje divljači smanjiti. U tom slučaju će zakupnici lovišta morati intenzivnije raditi na poboljšanju uvjeta staništa za divljač, jer čišćenjem minskih polja i kanala divljač gubi svoja skloništa te se nema gdje skloniti, pa će tako lovišta gubiti na bonitetu i time će se brojno stanje divljači u znatnoj mjeri smanjivati.

Zbog nepristupačnosti terena za lov populacija čaglja se povećava što lovačkim društvima predstavlja problem u lovištima jer se isti teško lovi, pravi štete na divljači kojom se hrani. Naročito čagalj negativno utječe na srneću divljač, zečeve i fazane, a primjećuje se i manji broj lisica u lovištima gdje je čagalj prisutan.

Program za unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 19. sjednici održanoj 8. srpnja 2011. godine Odluku o subvencijama za unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 8/11.).

Ovom Odlukom uređuju se uvjeti, način i postupak dodjele nepovratnih sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije (subvencija) u projekte koji imaju za cilj unaprjeđenje lovstva na području Osječko-baranjske županije.

Pravo na subvencije podrazumijeva dodjelu nepovratnih sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije osiguranih za svaku godinu provedbe Programa.

Subvencija se dodjeljuje za projekte koji imaju za cilj unaprjeđenje lovstva:

- a) Opremanje hladnjača za prihvatanje mesa,
- b) Kupovina zemljišta za osnivanje remiza za divljač,
- c) Razvoj i unaprjeđenje lovnog turizma.

a) Opremanje hladnjača za prihvat mesa

Zakonom o veterinarstvu ("Narodne novine" broj 41/07.) propisano je da divljač nakon odstrjela podliježe (njihovi trupovi i dijelovi trupa i meso) veterinarsko - zdravstvenom pregledu i kontroli. Ovlaštenik prava lova obavezan je odstrijeljenu divljač prijaviti nadležnoj ovlaštenoj organizaciji u roku 12 sati nakon odstrjela radi obavljanja pregleda i kontrole. Veterinarsko-zdravstvenim pregledom i kontrolom utvrđuje se zdravstvena ispravnost proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi, koji se potom obilježavaju na propisani način. Objekti za rasijecanje, obradu mesa divljači i hlađenje moraju udovoljavati propisanim veterinarsko - zdravstvenim uvjetima.

Pregled i kontrola uključuje:

- laboratorijske pretrage na rezidue te ostale onečišćivače biološkog i kemijskog podrijetla, škodljive za ljudsko zdravlje,
- kakvoću i tehničke normative i druge propise ukoliko je to posebnim zakonom propisano.

Za rasijecanje i obradu mesa, hlađenje i skladištenje mesa, dok se ne završe potrebne pretrage i kontrole, lovačka društva bi bila dužna osigurati financijska sredstva koja će vlasnik objekta potraživati za navedenu uslugu. Lovačka društva koja su lovozakupnici zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije ne mogu postupati sukladno zakonskim odredbama zbog nedostatka financijskih sredstava.

Da bi lovačka društva mogla postupati prema navedenom morala bi imati svoje prostorije za hlađenje, rasijecanje i skladištenje mesa, u kojima bi se meso nalazilo dok se ne naprave kontrole. Za to bi bilo potrebno investirati u objekte, međutim za te investicije društva nemaju potrebna financijska sredstva.

Osječko-baranjska županija u projektu Opremanja hladnjača za prihvat mesa subvencionira 50.000,00 kn po zahtjevu.

Tablica 3. Pregled dodijeljenih subvencija od 2005.-2011. godine

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2005.	"Jelen" Jagodnjak	50.000,00
Ukupno		50.000,00
2006.	"Kuna" Đurđenovac	50.000,00
	"Kobac" Vladislavci	50.000,00
	"Fazan" Laslovo	50.000,00
Ukupno		150.000,00
2007.	"Sokol" Tenja	50.000,00
Ukupno	Lovačko društvo	50.000,00
2008.	L.O. "Troga" Gajić	50.000,00
	"Gavran" d.o.o. Čepin	50.000,00
Ukupno		100.000,00
2009.	"Gavran" d.o.o. Čepin	50.000,00
Ukupno		50.000,00
2011.	"Jastreb" Popovac	50.000,00
Ukupno		50.000,00
SVEUKUPNO		450.000,00

b) Kupovina zemljišta za osnivanje remiza za divljač

Svake godine divljač koja se nalazi unutar zajedničkih lovišta počinu velike štete na poljoprivrednim usjevima, kao i na voćnjacima. Kako je naša Županija najvećim dijelom pokrivena poljoprivrednim obradivim površinama tako su i lovišta prekrivena obradivim poljoprivrednim površinama. Budući da se poljoprivredne površine obrađuju, time je divljači sužen životni prostor u kojem bi imala sve potrebno za zadržavanje u lovištima. Radi navedenog lovačka društva bi trebala kupovati zemljišta koja se ne bi obrađivala, već bi se ostavljala kao prirodna staništa.

Osječko-baranjska županija u projektu kupovine zemljišta za osnivanje remiza za divljači subvencionira 50% od ukupnog iznosa, maksimalno 10.000,00 kuna po zahtjevu.

Tablica 4. Pregled dodijeljenih subvencija od 2005.-2011. godine

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2005.	"Sokol" Koška	10.000,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	10.000,00
	"Fazan" Laslovo	10.000,00
	"Tomin hrast" Osijek	10.000,00
Ukupno		40.000,00
2006.	"Jastreb" Popovac	6.568,40
	"Sokol" Tenja	10.000,00
	"Fazan" Laslovo	10.000,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	6.000,00
	"Prepelica" Osijek	7.247,00
Ukupno		39.815,40
2007.	"Fazan" Bizovac	8.000,00
	"Jastreb" Piškorevci	10.000,00
	"Fazan" Potnjani	10.000,00
	"Srndać" Selci Đakovački	10.000,00
	"Fazan" Laslovo	10.000,00
	"Srndać" Kešinci	8.125,00
Ukupno		56.125,00
2008.	"Fazan" Bizovac	20.000,00
	"Šljuka" Valpovo	3.668,65
	"Fazan" Potnjani	10.000,00
	"Srndać" Selci Đakovački	13.000,00
	"Fazan" Laslovo	10.000,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	10.000,00
	"Orao" Silaš	4.000,00
	"Zec" Branjina	10.000,00
Ukupno		80.668,65
2009.	"Fazan" Potnjani	4.000,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	10.000,00
	"Zec" Branjina	10.000,00
	"Kuna" Levanjska Varoš	4.125,00
Ukupno		28.125,00
2010.	"Jarebica" Antunovac	6.250,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	14.000,00

	"Jelen" Jagodnjak	5.250,00
	"Tomin hrast" Osijek	10.000,00
	"Orao" Vrbica	7.100,00
	"Sokol" Topolje	7.500,00
	"Zec" Semeljci	15.200,00
	"Fazan" Lug	10.000,00
	"Srndać" Kneževi Vinogradi	10.000,00
Ukupno		85.300,00
2011.	"Vepar" Beliće	15.200,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	10.000,00
	"Srndać" Kneževi Vinogradi	10.000,00
	"Fazan" Bizovac	7.500,00
	"Srndać" Kešinci	10.000,00
	"Fazan" Laslovo	10.000,00
Ukupno		62.500,00
SVEUKUPNO		392.534,05

c) Razvoj i unaprjeđenje lovnog turizma

Da bi se lovni turizam na području Županije razvijao potrebno je obnoviti i izgraditi smještajne kapacitete lovačkih domova i lovačkih kuća u svrhu razvoja lovnog turizma. Provedbom ovog Projekta, ponuda davatelja usluga u lovstvu podigla se na višu razinu i na taj način su se ispunili uvjeti za davanje kompletne usluge zainteresiranim lovcima, te bi prezentacija lovnog turizma bila najbolja na samom terenu lovišta.

Lovački smještajni kapaciteti su, tijekom ratnih djelovanja u domovinskom ratu, devastirani, uništeni i dobrom mjerom srušeni, te su lovozakupnici preuzimanjem lovišta nakon mirne reintegracije zatekli ruševine. Objekte su lovačka društva, sukladno svojim mogućnostima, pokušala koliko koliko dovesti u nekakvo stanje za njihove osnovne potrebe u vidu mjesta za okupljanje pred lov ili mjesta gdje mogu organizirati druženje. Za nešto više ovi objekti ne zadovoljavaju kriterije jer članarine iz kojih se lovačka društva financiraju nisu dostatne za ovakve kapitalne investicije, te im je potrebna financijska pomoć za realizaciju projekata koji su potrebni za opstojnost lovstva.

Ista je situacija i sa zakupnicima i koncesionarima državnih lovišta koji bi trebali izgraditi svoje smještajne kapacitete za prijem gostiju te na taj način zaokružili svoju ponudu u lovištu, kako korisnici usluga ne bi trebali smještaj tražiti izvan lovišta, te ne bi gubili vrijeme na putovanja do mjesta gdje bi se lovilo.

Subvencija u projektu Unaprjeđenja lovnog turizma iznosi 50% od ukupne vrijednosti izvršenog ulaganja, maksimalno 30.000,00 kuna.

Tablica 5. Pregled dodijeljenih subvencija od 2009.-2011. godine

Godina	Lovačko društvo	Iznos (kn)
2009.	"Gavran d.o.o." Čepin	30.000,00
	ELU "Bijela roda" Osijek	30.000,00
Ukupno		60.000,00
2010.	"Balkan lov d.o.o." Osijek	30.000,00
	"Garav dol" Tomašanci-Ivanovci	30.000,00
Ukupno		60.000,00
2011.	"Vepar" Vardarac	30.000,00

	"Srnjak" Erdut	30.000,00
	"Sokol" Grabovac	25.000,00
	"Gavran d.o.o." Čepin	30.000,00
Ukupno		115.000,00
SVEUKUPNO		235.000,00

U Glasu Slavonije od 3. kolovoza 2011. godine su objavljeni Javni pozivi za prikupljanje zahtjeva za dodjelu subvencija za projekte koji imaju za cilj unaprjeđenje lovstva na području Županije i to za kupovinu zemljišta za osnivanje remiza za divljač, opremanje hladnjača za prihvata mesa i unaprjeđenje lovno turizma.

Osim navedenih projekata, koji su predviđeni Odlukom, Osječko-baranjska županija sudjeluje u:

- liječenju jelena običnog koji je zaražen velikim američkim metiljom,
- postavljanju znakova divljač na cesti.

Istraživanje Velikog metilja na populaciji jelena običnog u Osječko-baranjskoj županiji

Fascioloidoza je invazijska bolest uzrokovana Velikim (američkim) jetrenim metiljem *Fascioloides magna*. Izvorno je bolest jelenske divljači na sjeverno američkom kontinentu, gdje su najčešći domaćini bjelorepi jelen, crnorepi jelen, obični jelen i sob. Ipak, bolest je prvi puta dijagnosticirana u Europi, u Italiji 1875. godine, gdje su desetak godina prije uvezeni američki vapiti jelena. Iako su izvorni i prirodni domaćini uglavnom jelena na američkom kontinentu.

Prema dosadašnjim istraživanjima fascioloidoza je široko rasprostranjena u Sjevernoj Americi, dok je na europskom kontinentu prijavljena u Italiji, Njemačkoj, Poljskoj, Austriji, Češkoj, Slovačkoj i Mađarskoj, gdje se pojavila i proširila kao posljedica nekontroliranog i vremenski nepoznatog uvoza alohtonih vrsta jelena. Invazija ovim parazitom potencijalna je opasnost i za domaću stoku, koja predstavlja konačnog domaćina za ovog nametnika.

Slijedeći migracijske putove divljači, posebice jelena običnog, za očekivati je bilo da će se rasprostranjenost ove parazitoze, prije ili kasnije, proširiti na područje Republike Hrvatske. U siječnju 2000. godine odstrjeljen je prvi jelen slabije konstitucije na području šumarice Tikveš u Baranji, kojem su pri patološko-anatomskoj pretrazi jetre izolirani i prvi puta u Hrvatskoj identificirani metilji *Fascioloides magna*.

Osječko-baranjska županija je prepoznala opasnost ovoga nametnika te je 2004. godine sufinancirala projekt Epizootiološka istraživanja metiljavosti - fascioloidoza jelena običnog u Osječko-baranjskoj županiji (projekt je radio Poljoprivredni fakultet u Osijeku).

Bolest je u Hrvatskoj prisutna već niz godina i još se nije pristupilo njenom sustavnom suzbijanju, a u međuvremenu se proširila iz Baranje i na Slavoniju (Našice, Đakovo), kao i na Vukovarsko-Srijemsku, Brodsko-posavsku i Virovitičko-podravsku županiju. Ovom bolešću ozbiljno je narušen zdravstveni i uzgojni status jelenske divljači, koja osim što našim krajevima daje mondeni izgled, predstavlja i važan gospodarski resurs, pa ga je neophodno sačuvati. To je nemoguće bez sustavnog nadzora i liječenja, što implicira i značajnim financijskim sredstvima, koja nadilaze mogućnosti Proračuna, s toga je sredstva potrebno tražiti na državnoj razini ili iz predpristupnih fondova Europske unije.

Kako je već ranije navedeno Osječko-baranjska županija se uključila u liječenje ove bolesti i to svake godine je "Hrvatskim šumama" d.o.o. Upravi šuma Podružnici Osijek dodjeljivala sredstva za terapiju.

Tablica 6. Pregled dodijeljenih subvencija od 2004.-2011. godine

Godina	Iznos (kn)
2004.	100.000,00
2005.	100.000,00
2006.	100.000,00
2007.	100.000,00
2008.	100.000,00
2009.	100.000,00
2010.	100.000,00
2011.	100.000,00
SVEUKUPNO	800.000,00

Postavljanje znakova divljač na cesti

Svake godine u prometu strada znatan broj divljači. Postavljanjem znakova na kritičnim prijelazima divljači preko prometnica upozorit će se vozače motornih vozila da na tom mjestu moraju prilagoditi brzinu kretanja vozila zbog opasnosti prelaska divljači. Postavljanjem ovih znakova smanjit će se broj stradale divljači na prometnicama, a samim time će biti i manje šteta na motornim vozilima.

Izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu ("Narodne novine" broj 75/09.) je izmijenjen članak 86. stavak 3. koji propisuje "Odgovornost za štetu na vozilima snosi vozač ukoliko nije prilagodio brzinu kretanja uvjetima na cesti, tako da može pravovremeno postupiti po prometnom pravilu ili znaku, a u protivnom pravna osoba koja gospodari prometnicom na kojoj je nastala šteta. Iznimno od ove odredbe štetu snosi ovlaštenik prava lova, ako je šteta uvjetovana vršenjem lova".

Lovačka društva su pravnim osobama koja gospodare prometnicama dostavljala podatke o učestalim mjestima prijelaza divljači preko ceste gdje se događaju naleti vozila na divljač, te su iste pravne osobe znakove na ta mjesta postavljale ili su premještale postojeće znakove sa mjesta gdje naleti nisu česti, kako bi na taj način upozorili vozače motornih vozila na opasnosti prijelaza divljači preko prometnica.

Ocjena trofeja odstrijeljene divljači

Povjerenstvo za ocjenjivanje trofeja divljači stečenih u zajedničkim lovištima obavilo je ocjenjivanje trofeja divljači za lovnu 2011./12. godinu gdje su ukupno su ocijenili 600 trofeja razne divljači od čega je bilo 22 zlatnih trofeja, 40 srebrnih i 69 brončanih.

Tablica 7. Tabelarni pregled ocijenjene divljači po Lovnim uredima

Red br.	Lovni ured	 jelen	 srnjak	 vepar	ostalo	Ukupno
1.	Baranja	55	134	40	14	243
2.	D. Miholjac	4	48	11	4	69
3.	Đakovo	1	101	10	4	116
4.	Osijek	5	93	6	4	108
5.	Valpovo	2	81	3	3	89
6.	Našice	4	62	16	-	82
	Ukupno	71	519	86	31	707

U tablicama je dat prikaz najboljih trofeja srneće divljači, divljih svinja i jelenske divljači odstrijeljenih u lovnoj godini 2011/12.

Tablica 8. Srneća divljač - rogovi

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Mario Gudelj	XIV/148 - "Bizovac"	147,55	Z
2.	Silard Lazar	XIV/185 - "Vardarac"	133,78	Z
3.	Dragan Vučanović	XIV/122 - "Čepin"	127,60	S
4.	Pietro Valde	XIV/155 - "Darda"	124,53	S
5.	Mario Kovačević	XIV/112 - "Tom.-Ivanovci"	122,20	S
6.	Slobodan Jakovljević	XIV/131 - "Silaš"	121,91	S
7.	David Đekemati	XIV/130 - "Laslovo"	121,33	S
8.	David Đekemati	XIV/130 - "Laslovo"	121,00	S
9.	Saša Kovač	XIV/154 - "Jagodnjak"	120,60	S
10.	Krešimir Vidaković	XIV/151 - "Petrijevci"	120,50	S
11.	Damir Kovačić	XIV/184 - "Kopačevo"	118,95	S
12.	Darko Bunoza	XIV/107 - "Gorjani"	118,65	S
13.	Vlado Mađarić	XIV/152 - "B.P. Selo"	118,43	S
14.	Janoš Seleši	XIV/160 - "Karanac"	116,95	S
15.	Stevo Miketek	XIV/142 - "Magadenovac"	116,30	S
16.	Davor Slivka	XIV/154 - "Jagodnjak"	115,75	S
17.	Antun Šimić	XIV/105 - "Đakovo"	115,65	S
18.	Borislav Punčec	XIV/116 - "Vrbica"	115,50	S
19.	Stevan Čuruvija	XIV/129 - "Ernestinovo"	114,03	B
20.	Kruno Mitrović	XIV/152 - "B.P. Selo"	113,48	B
21.	Stevan Novak	XIV/164 - "Branjin Vrh"	113,45	B
22.	Zdenko Pongrac	XIV/130 - "Laslovo"	113,20	B
23.	Josip Vincetić	XIV/139 - "Pod. Moslavina"	112,20	B
24.	Antun Marijanović	XIV/126 - "Vladislavci"	111,35	B
25.	Marijan Kramarić	XIV/149 - "Habjanovci"	111,15	B
26.	Ivan Iliškov	XIV/169 - "Topolje"	110,73	B
27.	Božo Škojo	XIV/122 - "Čepin"	110,68	B
28.	Josip Jakšić	XIV/21 - "Budigošće"	108,38	B
29.	Veljko Stoilković	XIV/151 - "Petrijevci"	106,45	B
30.	Mihael Begović	XIV/123 - "Čepinski Martinci"	106,38	B
31.	Perica Benke	XIV/110 - "Bračevci"	105,88	B
32.	Anđelko Maričić	XIV/125 - "Vuka"	105,88	B
33.	Ferko Kalman	XIV/170 - "Grabovac"	105,88	B
34.	Josip Lelas	XIV/21 - "Budigošće"	105,85	B
35.	Zdravko Brnjik	XIV/138 - "Koška"	105,85	B
36.	Vladimir Dvornić	XIV/169 - "Topolje"	105,83	B
37.	Stjepan Česnek	XIV/126 - "Vladislavci"	105,60	B
38.	Adam Pek	XIV/108 - "Potnjani"	105,55	B
39.	Ivica Puž	XIV/146 - "Valpovo"	105,55	B
40.	Šandor Kiš	XIV/157 - "Lug"	105,50	B
41.	Ivan Brlek	XIV/130 - "Laslovo"	105,48	B
42.	Mirko Čirke	XIV/147 - "Ladimirevci"	105,45	B
43.	Stjepan Punčec	XIV/166 - "Branjina"	105,30	B
44.	Jozo Keglević	XIV/129 - "Ernestinovo"	105,20	B
45.	Ivan Šumanovac	XIV/155 - "Darda"	105,05	B

Tablica 9. Svinja divlja - kljove

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Ljudevit Kolar	XIV/159 - "Zmajevac"	120,40	Z
2.	Stjepan Dolić	XIV/164 - "Branjin Vrh"	116,55	S
3.	Dalibor Tatarin	XIV/153 - "Bolman"	115,85	S
4.	Ivica Franjić	XIV/101 - "Levanjska Varoš"	115,05	S
5.	Hrvoje Brkanić	XIV/142 - "Magadenovac"	114,50	B
6.	Janoš Seleši	XIV/160 - "Karanac"	114,45	B
7.	Tihomir Stojković	XIV/137 - "Erdut"	114,25	B
8.	Ivica Vaniček	XIV/101 - "Levanjska Varoš"	113,05	B
9.	Ivan Matijačić	XIV/167 - "Duboševica"	113,00	B
10.	Vjekoslav Pavlečić	XIV/153 - "Bolman"	112,65	B
11.	Domin Stanušić	XIV/132 - "Osijek"	112,45	B
12.	Ivan Iliškov	XIV/169 - "Topolje"	112,25	B
13.	Tomislav Dernaj	XIV/109 - "Drenje"	112,20	B
14.	Zlatko Popić	XIV/154 - "Jagodnjak"	112,05	B
15.	Tomislav Birovljević	XIV/151 - "Petrijevci"	111,60	B
16.	Ivan Filipović	XIV/162 - "Beli Manastir"	110,65	B
17.	Saša Kolar	XIV/156 - "Bilje"	110,65	B
18.	Josip Delač	XIV/154 - "Jagodnjak"	110,60	B
19.	Mario Filić	XIV/104 - "Selci Đakovački"	110,50	B
20.	Đuro Kolarević	XIV/137 - "Erdut"	110,15	B

Tablica 10. Jelenska divljač - rogovi

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Tomislav Novosel	XIV/167 - "Duboševica"	228,73	Z
2.	Miroslav Pauzar	XIV/166 - "Branjina"	227,04	Z
3.	Josip Bagarić	XIV/158 - "Kn. Vinogradi"	223,23	Z
4.	Silard Lazar	XIV/157 - "Lug"	222,51	Z
5.	Đuro Crkvenac	XIV/155 - "Darda"	217,36	Z
6.	Đuro Kolarević	XIV/137 - "Erdut"	216,17	Z
7.	Daniel Hamm	XIV/143 - "Pod. Podgajci"	214,62	Z
8.	Drago Šantić	XIV/155 - "Darda"	211,00	Z
9.	Milan Tomić	XIV/152 - "B.P. Selo"	210,55	Z
10.	Stjepan Tkalčević	XIV/156 - "Bilje"	209,42	S
11.	Matija Đurin	XIV/168 - "Batina"	207,98	S
12.	Silard Lazar	XIV/185 - "Vardarac"	202,78	S
13.	Milan Zuber	XIV/154 - "Jagodnjak"	202,21	S
14.	Davor Slivka	XIV/163 - "Luč"	201,87	S
15.	Šandor Hegediš	XIV/185 - "Vardarac"	199,13	S
16.	Krešimir Pauković	XIV/154 - "Jagodnjak"	195,15	S
17.	Peter Juhas	XIV/155 - "Darda"	194,37	S
18.	Roberto Martegani	XIV/155 - "Darda"	193,76	S
19.	Zoltan Varga	XIV/184 - "Kopačevo"	191,89	S
20.	Zvonimir Ferlin	XIV/155 - "Darda"	191,12	S
21.	Valter Polanc	XIV/155 - "Darda"	189,69	B
22.	Zdravko Andabaka	XIV/155 - "Darda"	189,24	B
23.	Pavo Strišković	XIV/166 - "Branjina"	189,24	B
24.	Damir Ober	XIV/164 - "Branjin Vrh"	188,63	B
25.	Boris Bjelokapić	XIV/181 - "Našice"	188,04	B

26.	Mile Batrac	XIV/182 - "Valenovac"	187,59	B
27.	Jovan Tatarin	XIV/154 - "Jagodnjak"	186,08	B
28.	Ivica Tadijanov	XIV/169 - "Topolje"	185,38	B
29.	Miroslav Drenjančević	XIV/110 - "Bračevci"	185,29	B
30.	Ljudevit Kolar	XIV/159 - "Zmajevac"	183,42	B
31.	Ivan Roguljić	XIV/137 - "Erdut"	182,18	B
32.	Mirko Matić	XIV/162 - "Beli Manastir"	182,16	B
33.	Pavo Golubov	XIV/169 - "Topolje"	181,74	B
34.	Dario De Michele	XIV/155 - "Darda"	181,61	B
35.	Milan Zuber	XIV/154 - "Jagodnjak"	180,72	B
36.	Goran Perić	XIV/21 - "Budigošće"	179,32	B
37.	Tomislav Ranogajec	XIV/151 - "Petrijevci"	178,43	B
38.	Branko Slonja	XIV/169 - "Topolje"	177,89	B
39.	Damir Ober	XIV/164 - "Branjin Vrh"	177,07	B
40.	Josip Bagarić	XIV/166 - "Branjina"	176,27	B
41.	Vladimir Miletić	XIV/156 - "Bilje"	173,95	B
42.	Željko Petek	XIV/155 - "Darda"	172,99	B
43.	Roland Koller	XIV/155 - "Darda"	171,37	B
44.	Josip Šimić	XIV/159 - "Zmajevac"	171,15	B

Tablica 11. Čagalj-lubanja

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Dražen Bježančević	XIV/105 - "Đakovo"	27,89	Z
2.	Silard Lazar	XIV/157 - "Lug"	27,78	Z
3.	Ivan Šumanovac	XIV/155 - "Darda"	27,69	Z
4.	Ivica Bošković	XIV/130 - "Laslovo"	27,15	Z
5.	Ivan Šandorka	XIV/184 - "Kopačevo"	26,65	Z
6.	Branko Kupina	XIV/151 - "Petrijevci"	26,12	Z
7.	Goran Dujković	XIV/155 - "Darda"	26,07	Z
8.	Silard Lazar	XIV/185 - "Vardarac"	26,07	Z
9.	Viktor Pfeifer	XIV/140 - "Donji Miholjac"	25,65	S
10.	Antun Šimić	XIV/105 - "Đakovo"	25,63	S
11.	Ivica Bošković	XIV/130 - "Laslovo"	25,62	S
12.	Šandor Kiš	XIV/157 - "Lug"	25,61	S
13.	Viktor Pfeifer	XIV/140 - "Donji Miholjac"	25,60	S
14.	Damir Fuštin	XIV/156 - "Bilje"	25,59	S
15.	Alen Šnajder	XIV/184 - "Kopačevo"	25,43	B
16.	Ivica Kupina	XIV/151 - "Petrijevci"	25,12	B

Tablica 12. Mačka divlja(lubanja)

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Miroslav Jukić	XIV/153 - "Bolman"	18,35	S
2.	Zdravko Bobek	XIV/155 - "Darda"	18,27	S
3.	Zvonko Drenjančević	XIV/130 - "Laslovo"	17,42	B

Tablica 13. lisica (lubanja)

Red. broj	Ime i Prezime lovca	Lovište	Točaka	Medalja
1.	Kristijan Maričić	XIV/140 - "Donji Miholjac"	25,10	Z
2.	Dragan Crnogaj	XIV/144 - "Belišće"	25,10	Z
3.	Dragan Crnogaj	XIV/144 - "Belišće"	24,80	S
4.	Kristijan Maričić	XIV/140 - "Donji Miholjac"	24,50	S
5.	Damir Suchy	XIV/110 - "Bračevci"	24,35	B
6.	Dragan Crnogaj	XIV/144 - "Belišće"	24,20	B

Tablica 14. Pregled trofeja po vrstama divljači ocijenjenih u lovnoj 2011/12. godini

Red. broj	Vrsta Divljači	Lovište	Lovac	CIC točaka	Medalja
1.		XIV/167- "Duboševica"	Tomislav Novosel	228,73	Z
2.		XIV/148 - "Bizovac"	Mario Gudelj	147,55	Z
3.		XIV/159 - "Zmajevac"	Ljudevit Kolar	120,40	Z
5.		XIV/153 - "Bolman"	Miroslav Jukić	18,35 lubanja	S
6.		XIV/140- "D. Miholjac"	Kristijan Maričić	25,10 lubanja	Z
7.	čagalj	XIV/105 - "Đakovo"	Dražan Bježančević	27,89 lubanja	Z

Tablica 15. Pregled trofejne divljači u medaljama u lovnoj 2011/12. godini

Red. br	Vrsta Divljači	Zlatna medalja	Srebrna medalja	Brončana medalja	Ukupno Medalja
1.		9	11	23	43
2.		2	16	25	43
3.		1	3	16	20
4.		-	2	1	3
5.		-	-	-	-
6.		2	2	2	6
7.	čagalj	8	6	2	16
Ukupno		22	40	69	131

Tablica 16. Pregled trofeja jelenske divljači od 2005 - 2012 godine

Lov. godina	Br. Ocj, trofeja	Medalje			Prosjeck CIC točaka
		Z	S	B	
2005/06	4	0	3	1	
2006/07	3	2	-	1	203,97
2007/08	31	3	2	4	151,54
2008/09	35	2	5	9	159,26
2009/10	46	5	12	6	169,10
2010/11	58	5	15	15	168,08
2011/12	71	9	17	23	171,51

Medalje CIC točke: B 170,00 - 189,99, S 190,00 - 209,00, Z 210,00 - i više.

Tablica 17. Pregled trofeja srneće divljači od 2005 - 2012 godine

Lov. godina	Br. Ocj, trofeja	Medalje			Prosjek CIC točaka
		Z	S	B	
2005/06	31	2	2		
2006/07	40	2	12	24	
2007/08	354	1	6	21	72,09
2008/09	422	2	13	37	80,09
2009/10	450	-	24	35	81,33
2010/11	478	2	7	31	79,45
2011/12	519	2	16	27	79,84

Medalje u CIC točkama: B 105,00 - 115,99, S 115,00 - 129,99, Z 130,00 i više.

Tablica 18. Pregled trofeja svinje divlje od 2005 - 2012 godine

Lov. Godina	Br. Ocj, trofeja	Medalje			Prosjek CIC točaka
		Z	S	B	
2005/06	6				
2006/07	1	1			113,45
2007/08	54	1	1	10	101,71
2008/09	63	1	5	3	103,22
2009/10	90	3	3	11	100,57
2010/11	90	8	14	22	100,84
2011/12	86	1	3	16	102,55

Medalje CIC točkama: B 110,00 - 114,99, S 115,00 - 119,99, Z 120,00 - i više.

Ostala događanja u lovstvu

Suradnja i sajmovi

Sukladno potpisanoj suradnji s Lovačkim savezom Županije Baranja iz 2002. g. i u prošlom razdoblju Lovački savez Osječko-baranjske županije održao je nekoliko događaja s lovcima iz Baranje (Mađarska). Izaslanstvo Saveza sudjelovalo je na Manifestaciji "Dani lova Županije Baranja" koja je održana u mjestu Bikal (Dombovar) 04. lipnja 2011. godine, te na Danima Hrvata u mjestu Szemely.

Putem Lovnog ureda Valpovo Savez je sudjelovao na 43. Manifestaciji "Ljetu Valpovačkom" s izložbom trofeja divljači i natjecanju u kuhanju jela od divljači, 45. Đakovačkim vezovima, te u Našicama 28. svibnja 2011. godine na Festivalu hobija, odnosno Festivalu Dani slavonske šume u početkom rujna mjeseca 2011. godine.

Podrška ovog Saveza bila je i kod organizacije 8. po redu Sajma lova, ribolova i kontinentalnog turizma koji je održan u Osijeku, na Pampasu, od 15. - 17. travnja 2011. godine.

Prošle godine Savez je sudjelovao na 17. Međunarodnom sajmu "Agro zemlja" putem Lovnog ureda Valpovo i to u Bizovcu od 21. - 23. listopada 2011. godine, te 01. listopada 2011. godine na Festivalu turizma u Osijeku putem Lovnog ureda Osijek.

Rogisti su nastupili na 15. Smotri lovačkih rogista i pjevačkih zborova održanom na jezeru Bundeck u Zagrebu 24. rujna 2011. godine gdje su osvojili prvo mjesto.

Tijekom mjeseca rujna i listopada prošle godine na šest mjesta dodijeljeno je, zaslužnim lovcima za svoj rad u lovačkim društvima u cilju unaprjeđenja lovstva, 215 odličja Hrvatskog lovačkog saveza.

Imajući razumijevanje Osječko-baranjske županije koja je osigurala novčana sredstva, prišlo se izradi zastava za lovačka društva na području Osječko-baranjske županije, koja gospodare zajedničkim lovištima. Izrađene zastave ustupljene su putem Lovnih ureda našim članicama, a sve su blagoslovljene na svečan način za vrijeme obilježavanja sv Huberta u Đakovu.

Putem Policijske uprave osječko-baranjske, Odsjeka za prevenciju na sjednicama Lovnih ureda u Đakovu, Bizovcu i Viljevu ukazivano je na probleme s kojima se susreću lovačka društva vezano uz redovnu djelatnost (zaštita lovišta, protuzakoniti lov, stradavanje lovaca, obrasci za vrijeme lova i dr.), ali i otklanjanje istih.

Lovački ispiti i predavanja

Vezano uz izobrazbu kadrova u lovstvu izvođen je Programa osposobljavanja za lovca koji je započeo je na Sajmu u Osijeku predavanjem djelatnika Policijske uprave Osječko-baranjske županije, a sama stručna predavanja obavljena su u Našicama. Gađanje i rukovanje oružjem obavljeno je 15. i 16. svibnja 2011. godine na strelištu "Pampas" u Osijeku, a posjet lovištu tjedan dana kasnije (22. svibnja 2011.). Tijekom lipnja održani su i ispiti radi stjecanja Uvjerjenja o osposobljenosti za obavljanje lovčuvarske službe.

Lovna kinologija

Što se tiče lovne kinologije ona je sada u rukama lovaca i u tome pravcu se organiziraju utakmice i smotre kako bi članovi lovačkih društava Županije mogli nesmetano voditi svoje pomagače u lovove, jer isti moraju imati Uvjerena o osposobljenosti za pojedini lov.

Tablica 19. Pregled održanih Manifestacija u organizaciji HLS u 2011. godini

Red. Br.	Manifestacija	Datum	Mjesto
1.	Ocjena oblika i IPO pasa ptičara	12.03.2011.	Golinci
2.	Ocjena oblika i IPO pasa ptičara	19.04.2011.	Sarvaš
3.	Ispit pasa krvosljednika	29.05.2011.	Silaš
4.	LKK sv Hubert za OBŽ	17.09.2011.	Tiborjanci
5.	IPO pasa goniča	18.09.2011.	Selci Đakovački
6.	Utakmica pasa glasnog gonja	25.09.2011.	Lev. Varoš
7.	IPO pasa ptičara	08.10.2011.	Tiborjanci
8.	IPO goniči	16.10.2011.	Viljevo
9.	LKK sv Hubert za HLS	16.10.2011.	Kutina
10.	Ispit na krvnom tragu	12.11.2011.	Viljevo
11.	IPO pasa jamara	24.03.2012.	Donja Motičina

Lovno streljaštvo

Izborno natjecanje radi utvrđivanja ekipe Lovačkog saveza Osječko-baranjske županije za Državno prvenstvo Hrvatskog lovačkog saveza u lovnom streljaštvu u discipline trap održano je 13. i 28. kolovoza 2011. godine na strelištu Pampas u Osijeku.

Lovački savez je sudjelovao je na:

- 17. Državnom prvenstvu Hrvatskog lovačkog saveza u trapu koje je održan 24 rujna 2011. godine u Zagrebu (Streljana Luže),
- 15. Kupu Hrvatskog lovačkog saveza u lovnom streljaštvu 22. i 23. listopada 2011. godine na Pampasu u Osijeku, gdje Lovački savez Osječko-baranjske županije bio organizator takmičenja.

1.4. DRŽAVNA LOVIŠTA

Na području Osječko-baranjske županije ustanovljena su sljedeća državna lovišta koja se potpuno ili djelomično nalaze na području Osječko-baranjske županije:

Tablica 20. Pregled državnih lovišta na području Osječko-baranjske županije

Red.br.	Lovište	Površina (ha)	Korištenje prava lova
1.	XIV/1 "Breznica"	7 906	Povjeravanje prava lova Hrv. šumama Odluka VRH (94/94)
2.	XIV/2 "Lacić - Gložđe"	6 005	Pov. prava lova Hrvatskim šumama Odluka VRH (94/94)
3.	XIV/3 "Haljevo"	1 766	Agria-Invest
4.	XIV/4 "Karaš"	1 754	LD "Vidra" Donji Miholjac
5.	XIV/5 "Koha-Kozarac"	1 549	"Balkan lov" Osijek
6.	XIV/6 "Kujnjak"	749	Povjeravanje prava lova Hrvatskim šumama Odluka VRH (94/94)
9.	XIV/9 "Podunavlje- Podravlje"	26 108	Odluka MPŠ-Pov. prava lova u vl. drž. Hrvatskim šumama
10.	XIV/11 "Šarkanj" Vrblje	1 830	LO "Troga"
11.	XIV/12 "Tomin hrast"	1 669	GIU "Tomin hrast" Kešinci
12.	XIV/14 "Miholjac"	876	PP Orahovica
13.	XIV/15 "Đurđenica"	3 626	Gavran d.o.o. Čepin
14.	XIV/16 "Kapelački lug"	5 738	Gavran d.o.o. Čepin
15.	XIV/17 "Jelas - Đol"	3 443	LD "Veteran" Zagreb
16.	XIV/18 "Milinac"	2 955	"Spektar" Garčin
17.	XIV/19 "Popovac - Krstovi"	3 987	"Balkan lov" Osijek
18.	XIV/20 "Podravlje"	8 892	"Fermopromet" d.o.o Zagreb
19.	XIV/21 "Budigošće"	4 327	LD "Sokol" Koška
20.	XIV/22 "Krndija I"	4 643	"Balkan lov" Osijek
21.	XIV/23 "Krndija II"	6 832	"Nenado-trade" Našice
22.	XIV/24 "Krndija III"	6 231	Boro Bahnik Zagreb
23.	XIV/25 "Našička Breznica"- uzgajalište divljači	1 363	Trgovačko društvo MIAGRO d.o.o.
24.	XIV/26 "Bratiljevci - sjeverni Dilj"	8 433	LD "Vidra" Levanjska Varoš
25.	X/13 "Grudnjak"	1 220	PP Orahovica
26.	X/14 "Čadavački lug - Sastavci"	1 936	Mirko Rogić
27.	XI/13 Lijeskovica	1 989	LD Krndija Našice
	UKUPNO	111 198	

2. STANJE I PROBLEMATIKA RIBARSTVA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

2.1. UVOD

Slatkovodni ribolov, odnosno gospodarenje ribolovnim područjima obavlja se na temelju Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" br. 106/01., 7/03., 174/04., 10/05. - ispravak i 49/05. - pročišćeni tekst).

Zakonom o slatkovodnom ribarstvu obuhvaćene su temeljne definicije i pojmovnik koji se koristi u tekstu Zakona, definirana je podjela ribolovnih voda, poslovi koje će obavljati ustanove registrirane za obavljanje poslova iz područja slatkovodnog ribarstva i ekologije kopnenih voda, kao i podjela ribolova. U slatkovodnom ribarstvu su bitni Zakon o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u

ribarstvu ("Narodne novine" broj 153/09.) i Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 152/08., 25/09., 153/09., 21/10., 90/10., 124/10., 39/11. i 61/11.) kojim se uređuje koncesija za ribnjak na 50 godina. Ministarstvo poljoprivrede u svrhu očuvanja ribnjaka, kao značajnih staništa brojnim vrstama ptica i drugih životinja na ribnjacima, godišnje daje naknadu u iznosu 2 000 kn/ha površine ribnjaka, dok na ribnjacima u zaštićenim područjima (Jastrebarsko, Podunavlje) Eko naknada (održavanje ekosustava ribnjaka) iznosi 4 000 kn/ha. Svrha ovih naknada je s jedne strane očuvanje staništa ribnjaka, a s druge strane ribnjačari ne tuže državu za nanesene štete od ribojednih vrsta ptica.

Proizvodnja slatkovodne ribe u Republici Hrvatskoj ima dugu i bogatu povijest i tradiciju. Na našim prostorima slatkovodna riba se uzgaja više od 125 godina. Razvoj slatkovodne akvakulture povezan je uz njenu sposobnost prilagođavanja uvjetima tržišta uz nove tehnologije i inovacije u uzgoju ribe koje pridonose povećanju proizvodnje i očuvanju biološke raznolikosti prirodnih staništa.

Slatkovodno ribarstvo kao posebna grana poljoprivrede, obuhvaća sve aktivnosti u ribolovu, akvakulturi, prometu, preradi riba te drugih akvatičnih organizama. Hrvatska za svoje potrebe ima dovoljno slatkovodnih resursa, kako za proizvodnju ribe (akvakultura), tako i za gospodarski te športsko-rekreacijski ribolov, ali se oni ne koriste na ekonomski i ekološki prihvatljiv način. Tranzicijske promjene, a uz to i Domovinski rat, najviše su podigle ciprinikulturu, o čemu su, tijekom posljednjih nekoliko godina, raspravljali brojni naši autori. Posljedice su trostruko smanjenje proizvodnje ribe, od prijeratnih 16.000 t na današnjih 5.000 - 6.000 t, i brojni, još uvijek neriješeni problemi u slatkovodnoj akvakulturi. Nedostatnost proizvodnje ribe za domaće potrebe, sezonski karakter, nedostatak markentiške koncepcije, siromaštvo asortimana, neuređeno tržište te relativno visoke proizvodne cijene, uzrokovane niskom proizvodnjom i visokim fiksnim troškovima, indikatori su stanja u ovoj grani poljoprivrede, koji upozoravaju da ona nije tržišno konkurentna. Hrvatska ima cca 12.500 ha površina ribnjaka. Usljed eko naknada površine za eksploataciju su se povećale u odnosu na prethodne godine, te je danas u eksploataciji oko 10 000 ha. Tako je ribnjačarstvo od nekadašnje najnaprednije, postalo jedna od najsiromašnijih i jako zanemarenih djelatnosti poljoprivrede u Hrvatskoj. Treba napomenuti kako je u 2012. godini bilo štetnih utjecaja dugotrajne suše na ukupnu proizvodnju u ribnjačarskoj proizvodnji.

Gospodarski ribari i ribiči godišnje na slatkim vodama ulove oko 600 tona ribe. Država je, pored naknada kojima je opteretila proizvođače (vodne i veterinarske naknade, koncesije), istodobno, osigurala i potpore slatkovodnom ribarstvu, koje su bile propisane Zakonom o državnoj potpori, poljoprivredi, i ruralnom razvoju ("Narodne novine" broj 92/10., 127/10., 124/11. i 50/12.) te Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje ("Narodne novine" broj 105/05.).

Temeljem članka 17. stavak 4. Zakona o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu ("Narodne novine" broj 153/09. i 27/10.) ministar poljoprivrede je donio Pravilnik o provedbi mjera strukturne politike i ribarstvu kroz potporu u razvoju akvakulture u 2011. godini ("Narodne novine" broj 77/11. i 97/11.). Ovim Pravilnikom su propisani uvjeti i način ostvarivanja prava na potporu u mjerama strukturne politike u segmentu akvakulture.

Potrebno je istaknuti kako je u izradi Program poticanja prema Zakonu o strukturnoj potpori u uređenju tržišta u ribarstvu ("Narodne novine" broj 153/09., 127/10. i 50/12.). Slatkovodna akvakultura i ribolov imaju višeznačnu ulogu u našem ukupnom gospodarstvu, osobito u održivom razvoju ruralnih prostora, koji imaju i određenu prednost u potporama koje se očekuju u trenutku stjecanja članstva u EU.

2.2. OPIS STANJA U AKVAKULTURI

Tablica 21. Površine ribnjaka istočne Hrvatske:

Tvrtka	Površine (ha)	Proizvodnja t
Podunavlje	525	-
Ribnjak Našice Miagro d.o.o.	1298	500-600
Ribnjak d.o.o. Donji Miholjac	975	300
Popovac Makler	20	10
Osilovac d.o.o. Feričanci	20	10

Ribnjaci "Podunavlje" nisu u funkciji proizvodnje već nekoliko godina. Novi koncesionar "PP Orahovica" je na ovim površinama zbog nedostatka vode, prišao bušenju oko 18 bunara dubine 30-40 metara. Rekonstruirali su 50 ha rastilišta i mladičnjaka. Ministarstvo kulture je propisalo uvjete zaštite prirode na ribnjacima Podunavlje.

Ribnjak d.o.o. Donji Miholjac gospodari s ukupnim površinama 975 ha ribnjaka od čega je korisnih površina za proizvodnju 750 ha. Trenutno zapošljava 32 djelatnika s ukupnom godišnjom proizvodnjom ribe cca 300 tona, od čega je korisnih površina za proizvodnju 280 ha. Na ribnjaku d.o.o. Donji Miholjac izgrađen je novi reprocentar i uvezena je oprema za mrijestilište koja još nije stavljena u funkciju. Ribnjak je od prosinca 2010. godine u zakupu PP Orahovica. Zbog rekonstrukcije oko 50 ha površina je izvan proizvodnje.

Miagro d.o.o. iz Našica gospodari s 1298 ha. U eksploataciji je 1298 ha, a ukupna proizvodnja ribe godišnje iznosi cca 500-600 tona ribe, zapošljava 26 djelatnika.

U Osilovcu d.o.o. Feričanci zaposlena su dva djelatnika u proizvodnji šaranske mladi od 10 tona godišnje, a tu proizvodnju ostvaruje i Makler d.o.o. na ribnjaku u Popovcu.

2.3. GOSPODARSKI RIBOLOV

Gospodarski ribolov na Dunavu

U Osječko-baranjskoj županiji gospodarski ribolov se obavlja samo na Dunavu i reguliran je odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu, posebnim podzakonskim propisima koji se odnose na gospodarski ribolov, kao i ostalim podzakonskim propisima koji se odnose na najmanje dozvoljene veličine riba, lovostaje i procjene šteta nanesenih ribljem fondu. Oko 30 gospodarskih ribara obavlja djelatnost gospodarskog ribolova od čega ih je od 11-15 na području Osječko-baranjske županije.

Gospodarenje ribolovnim resursima rijeke Dunav, koja kroz Republiku Hrvatsku protječe u ukupnoj dužini od 138 km, odvija se putem gospodarskog i športskog ribolova. Treba napomenuti kako osim gospodarenja športsko ribolovnih Saveza Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije znatnim dijelom rijeke Dunav upravlja javna ustanova Park prirode Kopački rit koja prodaje ribolovne dozvole ribičima, što je važna činjenica u ukupnom ribolovnom gospodarenju Dunavom.

U 2011./12. godini, na području kojim upravlja Javna ustanova Park prirode (JUPP) Kopački rit, sklopljen je ugovor s 3 ribara (nositelji povlastice) za obavljanje gospodarskog ribolova na dijelu Dunava uz Kopački rit.

Osim prihoda od ribolova znatan dio prihoda bi se mogao ostvariti razvojem turističke i ugostiteljske ponude.

2.4. RIBOLOV I ZAŠTITA PRIRODE

U razvijenim zemljama Europe već odavno se došlo do spoznaje da se među najugroženijim svojttama životinja nalaze i pojedine ihtiosvojte. Rezultati te spoznaje brojne su aktivnosti s ciljem restauracije i sprječavanja izumiranja ugroženih ihtipopulacija.

Među njima je svakako i mjera proglašavanja pojedinih ihtiosvojti zaštićenima i strogo zaštićenima. U Hrvatskoj obitava čak 146 slatkovodnih ihtiosvojti o čemu se detaljnije može informirati u Crvenoj knjizi slatkovodnih riba u Republici Hrvatskoj. U Europi smo po broju ihtiosvojti odmah iza Turske.

Zaštita slatkovodne ihtiofaune i problem neusklađenosti zakona

Početakom 2006. godine Ministarstvo kulture i Državni zavod za zaštitu prirode poduzeli su određene mjere u pogledu donošenja Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05. i 139/08.) i Pravilnika o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim ("Narodne novine" broj 7/06. i 99/09.). Pravilnikom su konačno i pojedine ihtiosvojte proglašene strogo zaštićenima, odnosno zaštićenima.

Neusklađenost Zakona o zaštiti prirode i Zakona o slatkovodnom ribarstvu razvidna je i u sljedećem slučaju. Naime, Zakon o slatkovodnom ribarstvu propisuje da se ribolovne aktivnosti u zaštićenim područjima obavljaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode. To pak znači da se ribolov u zaštićenim područjima obavlja bez obveze stjecanja ribolovnog prava i bez obveze izrade ribolovno-gospodarske osnove, jer Zakon o zaštiti prirode to ne propisuje. Na taj se način ribolovna pravila određuju pravilnicima o unutarnjem redu za pojedina zaštićena područja kategorije parka prirode i nacionalnog parka, čija je kvaliteta više nego li upitna i ovisi o senzibilnosti autora svakog od tih pravilnika prema ihtiofauni. Još veći problem predstavljaju zaštićena područja niže razine zaštite (npr. značajni krajobrazi), koja su pod ingerencijom županija (npr. Potpanj u Donjem Miholjcu).

Još jedan primjer neusklađenosti Zakona o zaštiti prirode i Zakona o slatkovodnom ribarstvu predstavlja i Naredba o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" broj 82/05.). Naime, ova Naredba određuje visinu naknade štete koju fizička ili pravna osoba nanese ovlašteniku ribolovnog prava na ribolovnom području ili ribolovnoj zoni za koju je dobio ribolovno pravo povredom odredbi Zakona o slatkovodnom ribarstvu i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega.

Ovom odredbom izostavljena su zaštićena područja jer njihovim vodama ne gospodare ovlaštenici ribolovnih prava na koje se citirana odredba Naredbe odnosi, već ribolovnim zonama u zaštićenim područjima upravljaju javne ustanove koje ne moraju postati ovlaštenik ribolovnog prava u smislu Zakona o slatkovodnom ribarstvu i koje na svoje ribolovne zone ne moraju dobiti ribolovno pravo.

Ovakovi primjeri gospodarenja i zaštite ihtioresursa u zaštićenim područjima doveli su zapravo do paradoksalne situacije da su ribe nezaštićenije u zaštićenim područjima (od kojih neka predstavljaju najveća prirodna plodišta slatkovodne ihtiofaune ovog dijela Europe) nego li izvan njih, gdje su ovlaštenici ribolovnih prava pod obvezom izrade ribolovno-gospodarske osnove i ustroja ribočuvarske službe.

Perspektive razvoja

Slatkovodno ribarstvo je značajna izvozno orijentirana grana proizvodnje, koja po količini čini gotovo polovicu ukupne vrijednosti izvoza ribarstva Republike Hrvatske. Uz gospodarsko značenje, slatkovodno ribarstvo ima veliku ulogu u očuvanju biološke i krajobrazne raznolikosti, a posebno valja naglasiti njegovu ulogu u očuvanju kulturne i tradicionalne baštine pojedinih krajeva Hrvatske.

Današnja proizvodnja slatkovodnog ribarstva Republike Hrvatske ni u kom slučaju nije odraz stvarnih mogućnosti i razvojnih potencijala. Izvoz šarana i pastrve na europsko tržište još je opterećen kvotnim sustavom, strukturna potpora tek počinje, a značajna ulaganja su potrebna i za razvoj novih proizvoda te dosezanje odgovarajućih standarda proizvodnje.

Ulaskom inozemnih investicija putem velikih trgovačkih lanaca i supermarketa, povećana je konkurentnost i osuvremenjena je maloprodajna mreža u kojoj je znatan udio poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, pa tako i ribe. Tendencija je rasta za potražnjom svježih, konfekcioniranih i smrznute ribe u tim marketima. Neki od prijedloga za poboljšanje ponude u trgovačkim lancima su:

- proizvodnja većih količina i većeg broja vrsta riba, tj. diversifikacija asortimana, s većim udjelom grabežljivih vrsta, poglavito, smuđa, štuke i soma, te linjaka, deverike i druge bijele ribe, kako u maloprodaji tako i za riboprerađivačke obrte i industrijsku preradu,
- uz postojeće marke proizvoda razviti nove i tako utjecati na konkurentnost prema jeftinoj uveznoj ribi,
- obnoviti izgled pakiranja, upadljivo istaknuti porijeklo i kategoriju kvalitete na deklaraciji ili još bolje, na ambalaži, te steći veće povjerenje potrošača i povećati sigurnost hrane primjenom HACCP sustava i ISO standarda,
- cikličko ponavljanje raznih degustacija i promidžbi u trgovinama, sajmovima te na kulturnim i turističkim manifestacijama (Ribarski dani Kopačevo i sl.),
- za proizvode od slatkovodne ribe razviti jaki markentinški koncept, promidžbe i reklame na medijima (merchandising - unapređenje prodaje, brendiranje i sl.).

Kontinuirani razvoj i izgradnja stabilnog i snažnog, tržišno orijentiranog gospodarstva, konkurentnog na svjetskom tržištu, prioritet je hrvatske gospodarske politike. U perspektivi, povećanjem proizvodnje i izvoza slatkovodno ribarstvo Republike Hrvatske može značajno doprinijeti u razvoju domaćeg gospodarstva, kao i pomoći u rješavanju problema velikog vanjskog duga i deficita platne bilance.

2.5. ŠPORTSKO - REKREACIJSKI RIBOLOV

Športsko ribolovni savez Osječko-baranjske županije obilježio je 2004., 2005. i 2006. g. bitnim smanjenjem broja članstva za više od 6.000, u odnosu na razdoblje 2000. do 2003. g. kada je broj članova iznosio i preko 12.500. Međutim, od 2010. godini bilježi se lagani porast broja članova na 8.935, od čega 7.553 seniora, seniorki i juniora, što je povećanje za oko 400 člana u odnosu na 2007. godinu.

Županijski savez čini 75 ribolovnih udruga od kojih su 6 ovlaštenici ribolovnog prava i gospodare s više od 10.000 hektara ribolovnih voda, koji u novim uvjetima jedva financiraju svoje programe i zadatke iz gospodarske osnove i godišnjeg plana gospodarenja. Naime, iz cijene dozvole od 400,00 kuna izdvaja se 10 % za Proračun RH, 10 % za Hrvatski športsko ribolovni savez, 23 % za PDV, te po 20,00 kuna članskog doprinosa za HŠRS, što ukupno iznosi oko 169,00 kuna.

Od ostatka sredstava financiraju se udruge i ovlaštenici ribolovnog prava, odnosno programi poribljavanja (30-40 tona godišnje) sada znatno poskupjele ribe (za oko 30% u odnosu na prethodne godine), čuvanja (ribočuvarska služba) i revitalizacije ribolovnih voda (izgradnja nasipa, strojno produbljivanje, čišćenje, kosidba i dr.), izrade gospodarskih osnova, njihova revizija i godišnjih planova gospodarenja, režije, promidžbe, te sve športsko ribolovne aktivnosti međunarodnih, državnih, županijskih, međudruštvenih i društvenih natjecanja u športskom ribolovu. Preostali ribiči su i dalje nezadovoljni zbog suženog i rascjepkanog ribolovnog prava (državna dozvola vrijedi samo za ribolovne vode pojedinog ovlaštenika ribolovnog prava), a pojedini ovlaštenici teško ili nikako sklapaju ugovore o reciprocitetu iz razloga što dosta veliki broj ribiča i gospodarskih ribara ne poštuju ribolovne propise, što je i vidljivo po broju podnesenih prijedloga.

Zbog prevelikih izdvajanja ribolovnim udrugama ostaje minimum sredstava za rad i natjecanja pa ne mogu financirati vrhunski ribolovni šport, što se odražava na rezultatima koji naši nekad ponajbolji natjecatelji mogu postići u državnoj ligi ili međunarodnim natjecanjima. Ribolovni šport, iako najzastupljeniji, nije toliko atraktivna kategorija i vrlo teško pronalazi sponzore.

Uvođenje nekontroliranog obavljanja gospodarskog ribolova na rijeci Dunav i pripadajućim dunavcima, kao najvrijednijim biotopima ovog područja, izazvalo je veliko nezadovoljstvo članstva jer se pokazalo da je gospodarski ribolov i generator krivolova, a ribari svojim neselektivnim ribarskim alatima, pa i u vrijeme lovostaja uz naknadu od 2.000,00 kuna godišnje, u potpunosti su osiromašili riblji fond Dunavskog slivnog područja što je uzrok pada interesa za športski i rekreativni ribolov, te za ribolovni turizam kao jednu od najprofitabilnijih grana turističke ponude (u Europi ima oko sto miliona športskih ribolovaca).

Zasluge za povećanje interesa za rekreativni i športski ribolov imaju i ovlaštenici ribolovnog prava, koji u suradnji s Hrvatskim vodama i lokalnom samoupravom izdvajaju znatna sredstva za revitalizaciju ribolovnih voda, uređenje obala i okolnih prostora, izgradnju bungalova, apartmana (ušće Drave u Dunav, ušće Karašice, Puškaš i dr.) i ribičkih domova. Primjerice, dovršeni su radovi na uređenju erdtskih dunavaca, jezera Vladislavci, jezera Zidine-Kolođvar, tzv. našičkog ribnjaka u Osijeku (kod "Getroa"), a u tijeku su višegodišnji radovi uređenja kanala "Šokica" od Aljmaša do stare Drave Bijelo Brdo i stare Drave Sarvaš, na kojem se području nakon razminiranja izvode zemljani radovi na uređenju kanala i obala, a za koje su Hrvatske vode izradile obimnu studiju koja je prezentirana javnosti. Cilj svega je popularizirati športski i rekreativni ribolov, te unaprijediti kontinentalni turizam naše županije. Na području Đakovštine revitalizirana su jezera Jošava i Mlinac, novouređene ribolovne vode u Semeljcima, te mnogobrojne vode na području Valpovštine, Donjeg Miholjca, Našica i Baranje.

Restauriran je rukavac Stara Vuka kod Laslova koji će postati ribolovna voda na kojoj će se obavljati športski ribolov. Osnovni zadatak ovog Projekta je bio uređenje starog korita rijeke Vuke. Idejno rješenje predviđa produbljenje starog korita do 3 metra, podizanje i uređenje nasipa sa šetnicom te izgradnju dviju betonskih prelivnica. Ukupna dužina bi iznosila 4,3 km, prosječna širina oko 35 metara, a dubina u prosjeku oko 2,5 metara. Ukupna površina vodenog ogledala iznosit će oko 15 ha, a ukupni volumen vode cca 375 000 m³.

Pored tradicionalnih ribolovnih voda kojima gospodare ovlaštenici ribolovnog prava, u istočnoj Hrvatskoj se u posljednjih 15-stak godina ustalio trend športskog ribolova na malim obiteljskim ribnjacima. Na njima se uglavnom riba prodaje "preko udice" uz plaćanje dnevne dozvole i ulovljene ribe po cjeniku vlasnika te "Catch & Release", odnosno "uhvati i pusti" uz fotografiranje s ulovljenom ribom, osobito kapitalnim primjercima. Mnogi od tih malih ribnjaka su uređenog krajobraza i infrastrukture koji sve više privlače pored ribiča brojne izletnike i ljubitelje prirode što im daje osobiti značaj u razvoju ruralnog turizma. Dokazano je da je športski ribolov u svijetu put k većoj socio-ekonomskoj dobiti za društvo, povećanje dohotka i put za razvoj turizma.

ZAKLJUČAK

Lovstvo

Informacija o organiziranosti i stanju lovstva i ribolova na području Osječko-baranjske županije iscrpan je prikaz stanja ovog izuzetno značajnog segmenta slavonsko-baranjskog gospodarstva. Iz podataka sadržanih u Informaciji vidljivi su značajni pomaci koji su učinjeni kvalitetnom suradnjom Županije i lovačkih društava u mnogim područjima lovstva. Jedan od temelja ove uspješne suradnje nesumnjivo je Program unaprjeđenja lovstva (u daljnjem tekstu Program) koji je donijela Skupština Osječko-baranjske županije 8. srpnja 2011. godine ("Županijski glasnik" broj 8/11.). Temeljna intencija ovog planskog dokumenta, čiji je rok provedbe pet godina (2011.-2015.) jest različitim projektima stvoriti preduvjete za održivi razvoj lovstva na području Županije te

omogućiti lovačkim društvima da lakše zadovolje izuzetno visoke standarde koje pred njih postavlja najnovija zakonska regulativa (Zakon o lovstvu i Zakon o veterinarstvu). Ozbiljnost kojom je Županija pristupila realizaciji ovoga Programa vidljiva je kroz provedbu Projekata obuhvaćenih Programom.

Sukladno gore navedenom važno je naglasiti da je Županija u 2011. godini, kroz projekte obuhvaćene Programom, izdvojila značajna sredstva kako bi podigla lovstvo našega područja na višu razinu. U tom kontekstu važno je istaknuti da je subvencijama zainteresiranim lovačkim društvima za opremanje hladnjača za prihvat mesa isplaćeno ukupno 50.000,00 kuna, a za kupovinu zemljišta za osnivanje remiza za divljač 62.200,00 kuna i za razvoj lovnog turizma 115.000,00 kuna.

U segmentu zaštite divljači, najznačajniji je projekt liječenja jelena običnog, zaraženog velikim američkim metiljom. U provedbu ovog projekta, značajnog kako za zaštitu ove životinjske vrste tako i za očuvanje čitavog ekosustava našeg područja, Županija je do sada uložila 800.000,00 kn. O složenosti ovog projekta najbolje govori podatak da će potpuni uvid u uspjeh terapije, koja je plod suradnje Hrvatskog veterinarskog instituta i Veterinarskog fakulteta u Beču, biti moguć tek za dvije do tri godine.

Jedan od najvećih problema koji u mnogome koči razvoj lovstva na području naše Županije jesu i velike štete od divljači na poljoprivrednim usjevima i u voćnjacima. Uzrok tome jest činjenica da su velika područja Županije još uvijek nerazminirana te se divljač na njima, zbog nemogućnosti lova, nesmetano razmnožava i u potrazi za hranom čini velike štete na poljoprivrednim kulturama.

Ova pojava osobito je vidljiva na južnom dijelu ograde uz Park prirode Kopački rit, u kojem su zabranjene lovne aktivnosti, što omogućuje divljači da se nesmetano kreće i pravi štete na poljoprivrednim površinama.

Tijekom 2012. godine na poljoprivrednim površinama koje su obuhvaćene s više ustanovljenih lovišta na području Baranje došlo je do povećanja šteta od divljači na zasijanim poljoprivrednim kulturama, a jedan od razloga nastanka navedenih šteta je svakako i nedostatak hrane za divljač zbog ovogodišnje suše. Korisnik poljoprivrednih površina na kojima je nastala šteta od divljači u najvećem dijelu je Belje d.d. Darda.

U cilju sprječavanja šteta od divljači Zakonom o lovstvu propisane su mjere za sprječavanje šteta od divljači. Mjere su: smanjivanje broja divljači do brojnog stanja koje se može uzgajati u lovištu, osiguranje dovoljne količine vode i hrane za divljač u lovištima, čuvanje usjeva i nasada, izgon divljači s ugroženog zemljišta, ograđivanje zemljišta te uporaba mehaničkih, električnih i kemijskih zaštitnih sredstava, vidljivih i zvučnih plašila, elektronskih detektora divljači kao i ostale uobičajene mjere zaštite za određeno područje i vrstu divljači.

Člankom 95. Odluke o ustanovljenju zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije, a u svezi sa člankom 75. stavak 2. Zakona o lovstvu, propisane su uobičajene mjere koje su dužni poduzimati lovoovlaštenici radi sprječavanja štete od divljači. Osim mjera za sprječavanje štete od divljači koje su dužni poduzimati lovoovlaštenici, navedenih člankom 79. Zakona, propisana su prava i dužnosti korisnika zemljišta vezana uz sprječavanje šteta od divljači. Slijedom navedenog, a vidljivo je da samo zajedničkim aktivnostima lovoovlaštenika i korisnika zemljišta na provođenju mjera za sprječavanje šteta od divljači, štete od divljači mogu se smanjiti i dovesti u primjerene, razumne okvire.

Osječko-baranjska županija ima velike mogućnosti u razvoju lovnog turizma kao jednog od najznačajnijih segmenata ukupne turističke ponude Slavonije i Baranje. Temelj ovoj tvrdnji jest činjenica da upravo lovišta naše Županije, po broju, vrstama i količini divljači, pripadaju krugu najbogatijih na području Republike Hrvatske. Bogatstvo naših lovišta dobro je poznato i lovcima izvan granica naše zemlje, o čemu svjedoči njihov sve veći interes za organiziranim dolaskom na ove prostore.

U tom kontekstu potrebno je proširiti kapacitete za smještaj gostiju kroz uređenje lovačkih kuća te osnovati specijaliziranu agenciju koja bi organizirano dovodila zainteresirane skupine lovaca iz zemlje i inozemstva te im na sveobuhvatan način prezentirala svu raznovrsnost, bogatstvo i ljepotu slavonsko-baranjskih lovišta.

Ribarstvo

Slatkovodna akvakultura suočena je s brojnim problemima već dugi niz godina. Današnja proizvodnja slatkovodne ribe iznosi 5. 000 - 6. 000 tona, a to je otprilike trećina proizvodnje u odnosu na prijeratnu od 16 000 tona.

Ukupne površine ribnjaka na području Osječko-baranjske županije iznose cca 2. 800 ha od čega je u eksploataciji svega oko 1. 000 ha, što ne zadovoljava potrebe tržišta. Tu su brojni, još uvijek neriješeni problemi u slatkovodnoj akvakulturi. Nedostatnost proizvodnje ribe za domaće potrebe, sezonski karakter, nedostatak markentiške koncepcije, siromaštvo asortimana, neuređeno tržište te relativno visoke proizvodne cijene, uzrokovane niskom proizvodnjom i visokim fiksnim troškovima, indikatori su stanja u ovoj grani poljoprivrede koji upozoravaju da ona nije tržišno konkurentna.

Koncesionar PP Orahovica investira u ribnjake Donji Miholjac (rekonstrukcija 500 ha površina) i Podunavlje stavlja u funkciju.

Strateški nacionalni cilj je očuvati i razvijati samoodrživo slatkovodno ribarstvo, poštujući pri tome tržišne i ekološke zakonitosti. Tržišna načela i konkurentna sposobnost nužnost je hrvatskog slatkovodnog ribarstva u uvjetima deficita slatkovodne ribe na tržištu. Zakon o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu je temeljni dokument za potpore u ribarstvu, te niz operativnih mjera prema EU.

Vlada Republike Hrvatske je za razdoblje 2008.-2012. usvojila niz mjera za poboljšanje stanja u ovom sektoru s ciljem postizanja samodostatnosti proizvodnje ribe i mogućnosti izvoza.

Slatkovodni resursi, ribnjaci (zemljište) i riblji fond u otvorenim vodama je u vlasništvu Republike Hrvatske koja mora različitim mjerama još više stimulirati proizvođače, ovlaštenike ribolovnog prava i nositelje povlastica za gospodarski ribolov za racionalniji i bolji način gospodarenja i očuvanja okoliša, krajobrazne raznolikosti, nacionalnog blaga i kulturne baštine te bioraznolikosti ekosustava. Sve pozitivniji su trendovi u razvoju lovnog i ribolovnog turizma, športskih natjecanja te kulinarskih priredbi u sklopu turističkih zajednica u čemu prednjače slavonsko-baranjski brendovi poput "Ribarskih dana", "fiš paprikaša", "šarana u rašljama", "pečene dunavske ribe" i sl. Diverzifikacijom primarne proizvodnje i prerade ribe otvaraju se nove perspektive razvoja i dodavanje nove vrijednosti ribi kao zdravoj namirnici u ljudskoj prehrani. Ne treba zanemariti ni mogućnost proizvodnje ukrasnih vrsta riba i vodenog bilja za akvaristiku i poribljavanje ukrasnih ribnjaka, te drugih akvatičnih organizama poput rakova, žaba i sl.